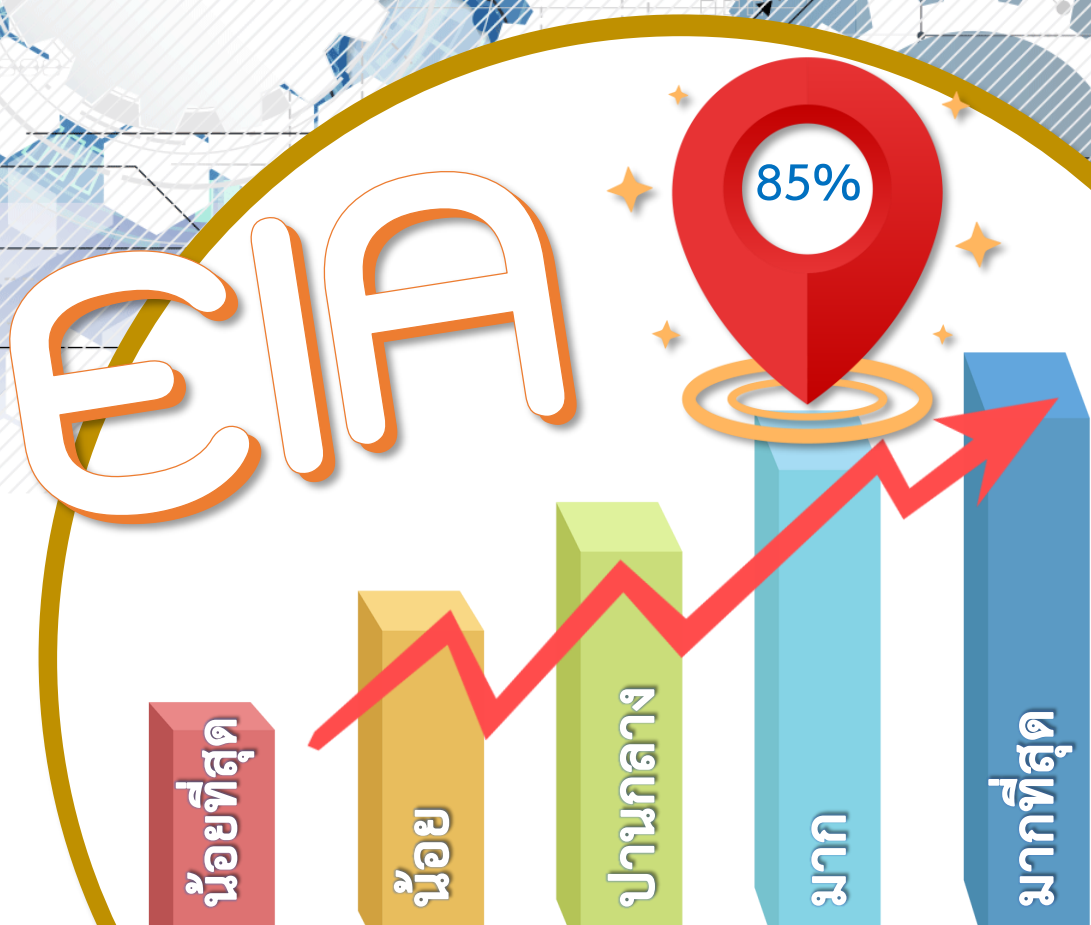

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

โครงการสำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่น
ต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดย ศูนย์บริการวิชาการ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สารบัญ

หน้า

สารบัญ	ก
บทคัดย่อ	ข
บทสรุปผู้บริหาร	1
ความเป็นมา	2
วิธีการ	4
ผลการสำรวจ	7
ข้อเสนอแนะ	11
ปัญหาและอุปสรรค	12

บทคัดย่อ

โครงการสำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เป็นโครงการภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA มากขึ้น โดยได้กำหนดให้ผลการสำรวจประจำปี พ.ศ. 2563 เป็นข้อมูลพื้นฐาน Baseline data ซึ่งโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA และเพื่อให้ได้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบ EIA ของประเทศไทยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยได้แบ่งประเด็นการสำรวจออกเป็น 4 ประเด็น ประกอบด้วย

ผู้ตอบแบบสำรวจทั้งสิ้น 981 คน ประกอบด้วย กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ/คณะกรรมการผู้ชำนาญการ/คณะอนุกรรมการ เจ้าของโครงการ (ภาครัฐและเอกชน) นิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงาน หน่วยงานอนุมัติ/อนุญาต และกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ประชาชน องค์กรเอกชน และสื่อมวลชน

เมื่อการสำรวจเสร็จสิ้นแล้วจะนำข้อมูลที่ได้รับเข้าสู่โปรแกรมคำนวณทางสถิติ (Statistical Package for Social Science: SPSS) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการบรรยายเชิงพรรณนา โดยสามารถสรุปผลการสำรวจตามประเด็นที่กำหนด

ผลการสำรวจ พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียให้การยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA อยู่ในระดับมาก ดังนี้ ประเด็นการสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ EIA คิดเป็นร้อยละ 80.20 ประเด็นกระบวนการ EIA คิดเป็นร้อยละ 80.40 ประเด็นการบังคับใช้กฎหมาย/ มาตรการที่เกี่ยวข้องกับ EIA คิดเป็นร้อยละ 82.00 ภาพรวมระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA ของประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 85.60 ตามลำดับ

บทคัดย่อ (ต่อ)

เมื่อเปรียบเทียบระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA ในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 กับผลการสำรวจของปีฐาน พ.ศ.2563 พบว่า ระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA มีค่าเพิ่มขึ้นในทุกประเด็น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ได้มีการเพิ่มจำนวนการเก็บตัวอย่างเพื่อให้ผลสำรวจมีความครอบคลุมพื้นที่โครงการที่กำหนด ซึ่งจะเห็นได้ว่าเมื่อมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นผลการสำรวจยังคงอยู่ในระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นมากเช่นเดิม

โดยประเด็นการสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ EIA จากเดิมคิดเป็นร้อยละ 78.00 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80.20 ประเด็นกระบวนการ EIA จากเดิมคิดเป็นร้อยละ 75.78 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80.40 ประเด็นการบังคับใช้กฎหมายมาตรการที่เกี่ยวข้องกับ EIA จากเดิมคิดเป็นร้อยละ 78.13 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 82.00 และประเด็นการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA จากเดิมคิดเป็นร้อยละ 80.80 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 85.60 ตามลำดับ

จากผลการสำรวจในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จะเห็นว่าระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA อยู่ในระดับมาก จึงกล่าวได้ว่าระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีประสิทธิภาพ และสามารถป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นได้ และเป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะจากการสำรวจเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงระบบ EIA ของประเทศไทย พบว่ากลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย เห็นควรให้มีการพัฒนาและเพิ่มช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับ EIA และเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว รวมถึงสามารถเข้ามาใช้ประโยชน์จากรายงาน EIA ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้กระบวนการจัดทำรายงานควรมุ่งเน้นการศึกษาในประเด็นที่มีความสำคัญของโครงการ เพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูลในระบบได้ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ในด้านบุคลากรควรมีการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับ EIA ได้มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน และในด้านการบังคับใช้กฎหมาย/มาตรการที่เกี่ยวข้องกับ EIA ควรมีการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด รวมถึงการกำหนดบทลงโทษต่อผู้ไม่ปฏิบัติตามอีกด้วย

บทสรุปผู้บริหาร

1. ความเป็นมา

โครงการสำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

2. วิธีการ

สำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย

3. ผลการสำรวจ

การยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย

5. ปัญหาและอุปสรรค

4. ข้อเสนอแนะ

ความเป็นมา

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

(Environmental Impact Assessment : EIA)

เป็นกระบวนการศึกษาและประเมินผลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้มีการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้ส่วนอื่นใดของประชาชนหรือชุมชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อกำหนดมาตรการป้องกัน แก้ไขผลกระทบ

โดยการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และได้รับการปรับและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการพัฒนามิติต่าง ๆ และที่สำคัญรัฐบาลได้ประกาศใช้แผนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 โดยกำหนดแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และได้กำหนดประเด็นปฏิรูปไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทรัพยากรทางบก 2) ความหลากหลายทางชีวภาพ 3) สิ่งแวดล้อม และ 4) ระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้จัดทำแผนปฏิบัติการ สผ. ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการผลักดัน ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และแผนงาน/โครงการของ สผ. ไปสู่การปฏิบัติและบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์โดยได้กำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศฉบับดังกล่าว คือ ประชาชนมีการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

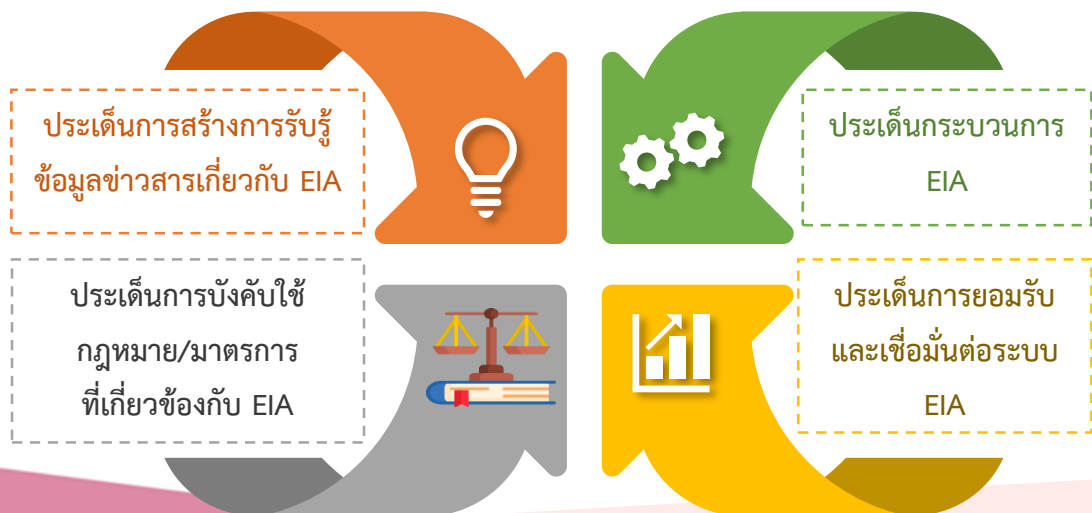
ความเป็นมา (ต่อ)

เพื่อให้การพัฒนาและปรับปรุงระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศดังกล่าวข้างต้น สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จึงได้ดำเนินโครงการสำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย โดยเริ่มดำเนินการสำรวจในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งพบว่า ประชาชนมีการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระดับมาก (ร้อยละ 80)

ดังนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สผ. จึงได้จัดทำโครงการสำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ภายใต้โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและบรรลุผลสำเร็จตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนปฏิบัติการ สผ. ดังกล่าว รวมทั้งผลการสำรวจที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยในภาพรวม และเพื่อนำไปสู่การเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยต่อไป โดยดำเนินการสำรวจใน 4 ประเด็น ประกอบด้วย

วิธีการ

โครงการสำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 เป็นการสำรวจโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ โดยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 981 ตัวอย่าง ได้แก่

- **กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง** ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ/คณะกรรมการผู้ชำนาญการ/คณะกรรมการเจ้าของโครงการ (ภาครัฐและเอกชน) นิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงานหน่วยงานอนุมัติ/อนุญาต
- **กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย** ประกอบด้วยประชาชน องค์กรเอกชน และสื่อมวลชน

เมื่อการสำรวจเสร็จสิ้นแล้วนั้น ผลการสำรวจจะถูกนำมาวิเคราะห์ผ่านโปรแกรม (SPSS : Statistics Package for Social Sciences) เพื่อสรุประดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยในภาพรวม และนำเสนอผลการสำรวจในรูปแบบสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

รวมทั้งการนำผลการสำรวจฯ ไปเปรียบเทียบกับผลการศึกษาการยอมรับและความเชื่อมั่น ในปีฐาน พ.ศ. 2563 เพื่อทราบถึงภาพรวมของการยอมรับและความเชื่อมั่นและเพื่อให้ได้รับข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยต่อไป

วิธีการ (ต่อ)

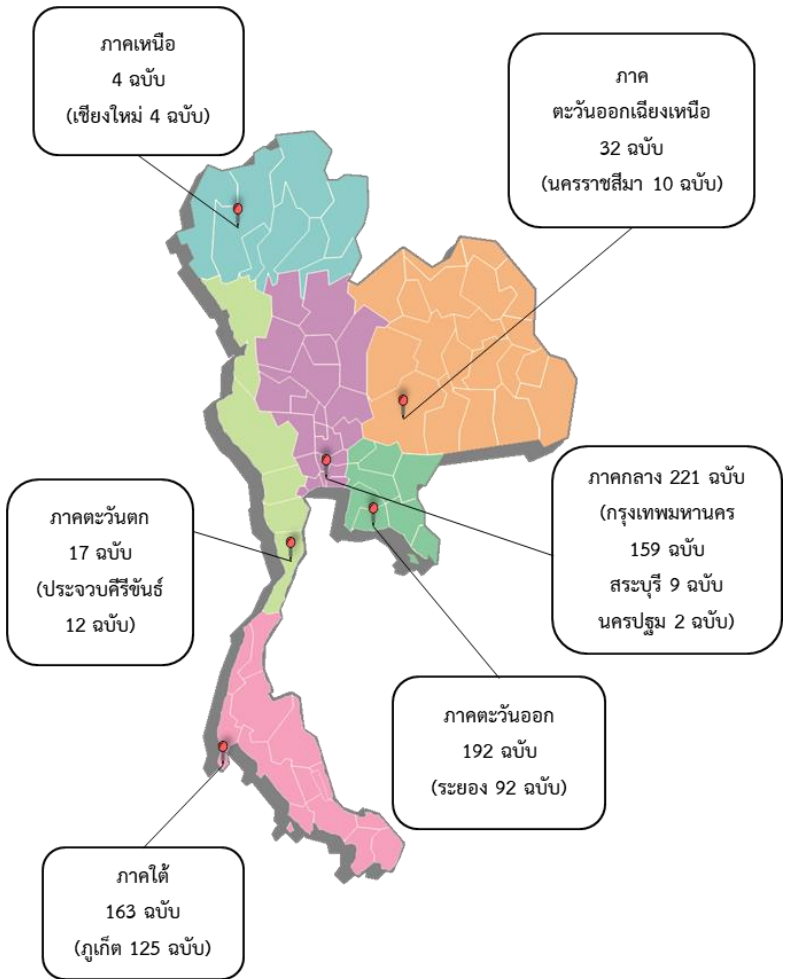
การสำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่นฯ จะแบ่งพื้นที่การสำรวจออกเป็นระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลเกิดประสิทธิภาพและกระจายครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ดังนี้

1) ส่วนกลาง ได้แก่ ภาคกลาง (กรุงเทพมหานคร จังหวัดสระบุรี จังหวัดนครปฐม)

2) ส่วนภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่) ภาคใต้ (จังหวัดภูเก็ต) ภาคตะวันตก (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) ภาคตะวันออก (จังหวัดระยอง) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดนครราชสีมา)

ที่ปรึกษาได้คัดเลือกพื้นที่ในการเก็บข้อมูลจากจังหวัดที่มีการนำเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ (คชก.) หรือคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล) มากที่สุด ในช่วงปี พ.ศ. 2561-2563 และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของประชาชน โดยอิงจากพื้นที่เก็บข้อมูลเดิมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และได้มีการขยายพื้นที่การเก็บข้อมูลโดยรอบพื้นที่โครงการ รัศมีไม่เกิน 10 กิโลเมตร เพื่อให้ได้รับข้อมูลครอบคลุมทุกพื้นที่และเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA ที่เป็นปัจจุบัน

วิธีการ (ต่อ)

เนื่องจากในระหว่างการดำเนินโครงการสำรวจฯ อยู่ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โรคโควิด-19) จึงสามารถเก็บข้อมูลได้ 3 วิธี โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสำรวจแบบตัวต่อตัว โดยการลงพื้นที่จริงตามข้อมูลภูมิภาคที่กำหนดไว้ โดยส่วนใหญ่วิธีนี้จะมีกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจ คือ **ประชาชน เจ้าของโครงการ และหน่วยงานอนุมัติ/อนุญาต**

2. การสำรวจออนไลน์ โดยใช้ Microsoft Form ในการตอบแบบสำรวจ ซึ่งที่ปรึกษาจะติดต่อประสานงาน กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอช่องทางในการจัดส่งแบบสำรวจทางอีเมล หรือทางแอปพลิเคชัน LINE โดยวิธีนี้จะมีกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจ คือ **ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ/คณะกรรมการผู้ชำนาญการ/คณะอนุกรรมการ หน่วยงานอนุมัติ/อนุญาต นิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงาน เจ้าของโครงการ องค์กรเอกชน และสื่อมวลชน**

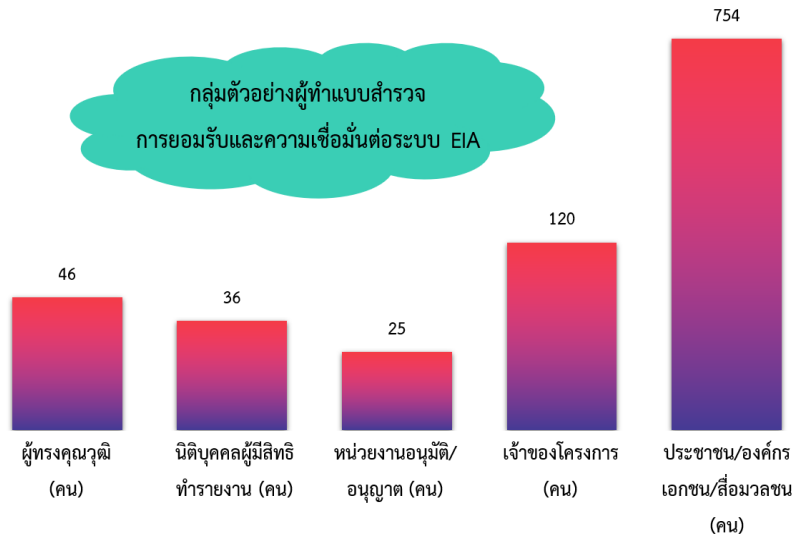

3. การสำรวจทางไปรษณีย์ โดยการจัดส่งแบบสำรวจพร้อมรายละเอียดโครงการผ่านทางไปรษณีย์ ซึ่งทางที่ปรึกษาได้ติดต่อประสานงานกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอที่อยู่ในการจัดส่งแบบสำรวจ พร้อมทั้งแนบซองใส่เอกสารระบุที่อยู่ของที่ปรึกษาในการส่งกลับเมื่อกลุ่มตัวอย่างได้ทำแบบสำรวจเรียบร้อยแล้ว โดยส่วนใหญ่จะมีกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจทางไปรษณีย์ คือ **ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ/คณะกรรมการผู้ชำนาญการ/คณะอนุกรรมการ และหน่วยงานอนุมัติ/อนุญาต**

ผลการสำรวจ

จากการสำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA ของประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจแบบตัวต่อตัว การสำรวจออนไลน์และทางไปรษณีย์

ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 981 ตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ/คณะกรรมการผู้ชำนาญการ/คณะอนุกรรมการเจ้าของโครงการ (ภาครัฐและเอกชน) นิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงาน หน่วยงานอนุมัติ/อนุญาต และกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ประกอบด้วย ประชาชน องค์กรเอกชน และสื่อมวลชน โดยสรุปผลการสำรวจฯ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบ

- **ด้านอายุ** พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25 - 39 ปี ทำแบบสำรวจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.52 รองลงมา คือ ช่วงอายุระหว่าง 40 - 54 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.55 และช่วงอายุระหว่าง 55 - 72 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.93 ตามลำดับ

- **ด้านการศึกษา** พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.20 รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 18.00 และระดับอนุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 15.30 ตามลำดับ

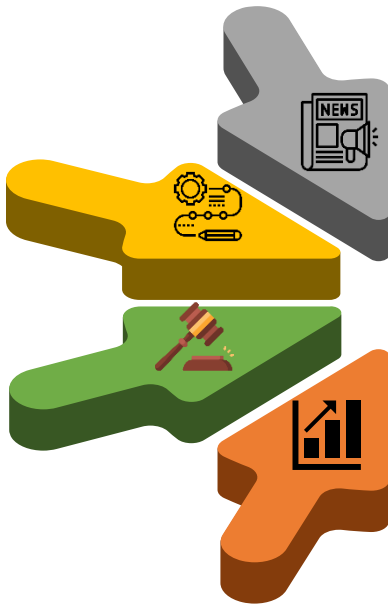

- **ด้านภูมิภาค** พบว่า มีผู้ตอบแบบสำรวจอาศัยอยู่ภาคกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.30 รองลงมาคือ ภาคตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 18.60 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 13.60 ตามลำดับ

ผลการสำรวจ (ต่อ)

2. การยอมรับและความเชื่อมั่นต่อการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการสร้างข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ EIA

พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียให้การยอมรับและความเชื่อมั่นต่ออยู่ในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 80.20

ประเด็นกระบวนการ EIA

พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียให้การยอมรับและความเชื่อมั่นต่ออยู่ในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 80.40

ประเด็นการบังคับใช้กฎหมาย/มาตรการที่เกี่ยวข้องกับ EIA

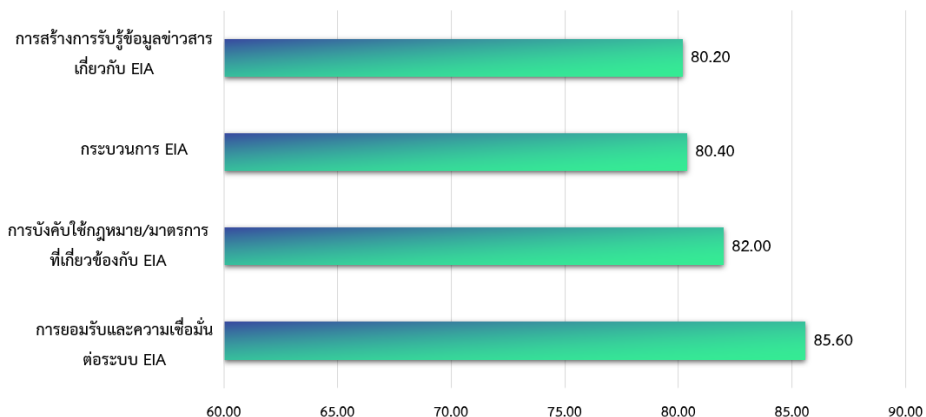
พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียให้การยอมรับและความเชื่อมั่นต่ออยู่ในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 82.00

ประเด็นการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อ EIA

พบว่า กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียให้การยอมรับและความเชื่อมั่นต่ออยู่ในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 85.60

จึงสามารถสรุปได้ว่า “การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนได้

การยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA

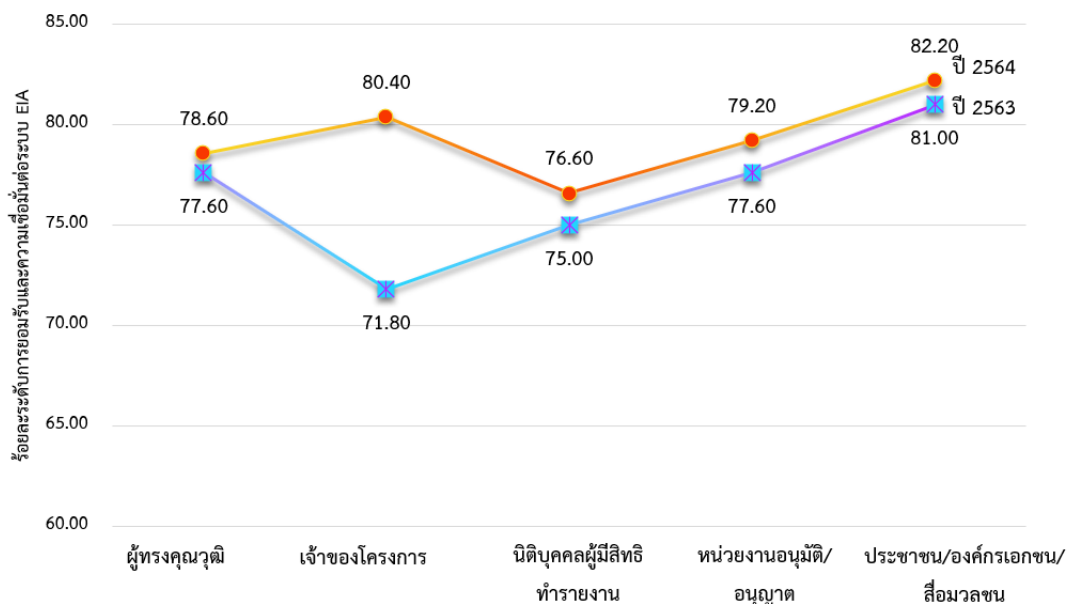
ผลการสำรวจ (ต่อ)

3. การเปรียบเทียบระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	ระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA ของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง			
	ปี 2563		ปี 2564	
	จำนวน (คน)	ระดับการยอมรับ (ร้อยละ)	จำนวน (คน)	ระดับการยอมรับ (ร้อยละ)
กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง				
ผู้ทรงคุณวุฒิ ใน กก.วล./คชก./คณะอนุกรรมการ	16	77.60	46	78.60
เจ้าของโครงการ	64	71.80	120	80.40
นิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงาน	64	75.00	36	76.60
หน่วยงานอนุมัติ/อนุญาต	16	77.60	25	79.20
กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย				
ประชาชน/องค์กรเอกชน/สื่อมวลชน	240	81.00	754	82.20
รวม	400		981	

เปรียบเทียบระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อ EIA ของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

ผลการสำรวจ (ต่อ)

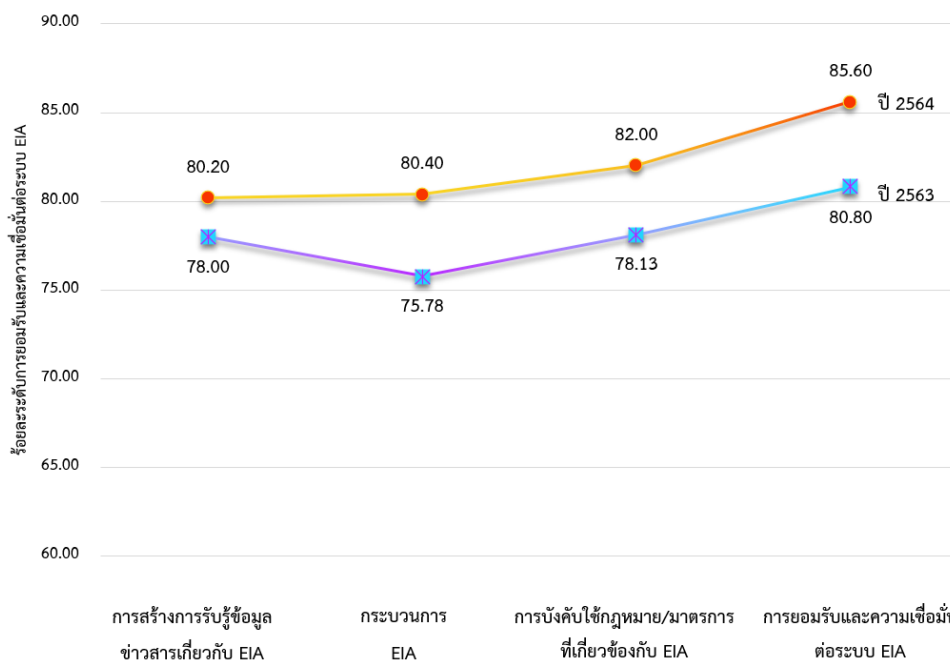

4. การเปรียบเทียบระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

พบว่า การยอมรับและความเชื่อมั่นอยู่ในระดับมากขึ้นกว่าเดิม โดยทั้ง 4 ประเด็นในการสำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่นมีผลการสำรวจเพิ่มขึ้น ดังนี้

ประเด็นการยอมรับและความเชื่อมั่น	ระดับการยอมรับ (ร้อยละ) ปี 2563	ระดับการยอมรับ (ร้อยละ) ปี 2564
1. ประเด็นการสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ EIA	78.00	80.20
2. ประเด็นกระบวนการ EIA	75.78	80.40
3. ประเด็นการบังคับใช้กฎหมาย/มาตรการที่เกี่ยวข้องกับ EIA	78.13	82.00
4. ประเด็นการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA	80.80	85.60

เปรียบเทียบระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบ EIA

ข้อเสนอแนะ

ผลการสำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งถือว่าเป็นจุดแข็งของระบบ EIA ของประเทศไทย อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การขับเคลื่อนกระบวนการ EIA เกิดความยั่งยืนและส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงระบบ EIA ดังนี้

ข้อเสนอแนะต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- การพัฒนาและเพิ่มช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ EIA ให้เข้าถึงบุคคลทั่วไปให้มากขึ้น ซึ่งต้องมีการปรับปรุงเนื้อหาให้มีความกระชับ สามารถเข้าใจได้ง่าย รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์โครงการ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของ EIA และเกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้น
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับระบบ EIA อย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน
- นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับ EIA เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลรายงาน EIA ให้เกิดประสิทธิภาพและเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว ในการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน
- การพัฒนาระบบการจัดทำรายงาน EIA นั้น ควรมุ่งศึกษาเฉพาะประเด็นที่สำคัญของโครงการ โดยใช้วิธีการคัดเลือกและสรุปประเด็นสำคัญของโครงการ เพื่อให้มีมาตรการแก้ไขที่เหมาะสมและชัดเจน นอกจากนี้ยังควรมีการปรับปรุงและพัฒนาระบบการยื่นรายงาน Monitor เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลในระบบสามารถใช้ประโยชน์ได้ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน
- การบังคับใช้กฎหมาย/มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ต่อผู้ไม่ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด จากการดำเนินโครงการการสำรวจการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งมีผลต่อการสำรวจทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

ด้านระยะเวลา

เนื่องจากระยะเวลาในการดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน ซึ่งอยู่ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โรคโควิด-19) ส่งผลต่อการสำรวจที่ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่และจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบ EIA

ด้านความร่วมมือของผู้ตอบแบบสำรวจ

มีความกังวลและไม่สะดวกให้ข้อมูลหรือไม่ให้ข้อมูล เนื่องจากต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โรคโควิด-19) ของแต่ละหน่วยงานและมาตรการภาครัฐ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดย ศูนย์บริการวิชาการ

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

